

ด่วนที่สุด

ที่ สน ๐๐๑๙.๑/๒๖๐๙๖๗

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ ถนน ๔๗๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

- เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาให้สัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ
- เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครสกลนคร และนายกเทศมนตรีตำบล (ที่มีสำนักทะเบียนท้องถิ่น) ทุกแห่ง
- อ้างถึง ๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๒. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คำขอพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น บริรับ และหนังสือรับรอง ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕
๓. หนังสือจังหวัดสกลนคร ด่วนที่สุด ที่ สน ๐๐๑๙.๑/๔๖๐ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐
- สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๑๙๑๓๓ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดสกลนคร ได้แจ้งแนวทางเกี่ยวกับการพิจารณาให้สัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติ สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ อีกทั้งการดำเนินการตามประกาศกระทรวงมหาดไทยและหนังสือเวียนแจ้งที่เกี่ยวข้องนั้น

กรรมการปกครองแจ้งว่า ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนและการหารือเพื่อแก้ไขปัญหา จากการพัฒนาเอกสาร รวมถึงหน่วยงานต่างๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสถานะบุคคลและสัญชาติขอให้พิจารณา แก้ไขปัญหาการไม่รับคำร้องการขอสัญชาติไทยกรณีผู้ยื่นคำร้องมีบิดาหรือมารดาถูกระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียน หรือถูกจำหน่ายรายการบุคคลด้วย ท.ร.๙๗ หรือถูกจำหน่ายรายการตามข้อ ๑๑๐ ซึ่งทำให้บุตรของบุคคล ดังกล่าวได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามเจตนาของ ของรัฐบาลที่ต้องการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นคนไทยรัฐ ให้สัญชาติอีกทั้ง การพิจารณาคุณสมบัติการขอสัญชาติไทยตามกฎหมายนั้น สามารถพิจารณาได้จากคุณสมบัติของบิดาหรือ มารดาคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะคนที่มีสถานะที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาสถานะของบุตร เช่น บิดา เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งถูกจำหน่ายรายการตาม ท.ร.๙๗ ส่วนมารดาเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีชื่อใน ทะเบียนบ้าน ทร.๑๓ และมีหลักฐานทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในการพิจารณา คุณสมบัติของผู้ขอสัญชาติไทยตามกฎหมาย เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สามารถแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จึงให้ย้ำເගວและ สำนักทะเบียนท้องถิ่น ให้ชักชวนทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนราชภัฏและสัญชาติ ทุกคนทุกรายดับชั้น เพื่อถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย มีวิธีการได้สัญชาติไทยหลายกรณีขึ้นอยู่กับสถานะการเกิดและการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรของบิดาและมารดา ดังนี้

/ ๑.๑ ถ้าบิดาและมารดา...

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

๑.๑ ถ้าบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีคิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (ไม่เป็นสำคัญถาวรที่อยู่) ในขณะที่บุตรเกิด บุตรย่อ้มได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ถ้าบิดาและมารดาได้รับอนุญาตให้มีคิ่นที่อยู่ ภายหลังบุตรเกิด หรือบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งได้รับอนุญาตให้มีคิ่นที่อยู่ก่อนบุตรเกิด ส่วนอีกคนได้รับอนุญาตให้มีคิ่นที่อยู่ภายหลังบุตรเกิด หรือไม่ได้รับอนุญาตให้มีคิ่นที่อยู่ บุตรย่อ้มไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๒ ถ้าบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรและบุตรเกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ (เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ) บุตรดังกล่าวຍ่อ้มได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเทียบเคียงได้จากคำพากษาศาลฎีกา ที่ ๗๓๗/๒๕๓๗

๑.๓ ถ้าบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรและไม่ได้รับอนุญาตให้มีคิ่นที่อยู่ในขณะบุตรเกิด ซึ่งการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรของบิดามารดาอาจอยู่ในสถานะของบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้อาชญาคิ่นอยู่เป็นการชั่วคราว หรือได้รับการผ่อนผันให้อาชญาคิ่นได้เป็นกรณีพิเศษหรือเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ถ้าบุตรของบุคคลดังกล่าวเกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ บุตรนั้นย่อ้มสามารถขอลงทะเบียนการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้าบุตรเกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นมา บุตรจะขอสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามติดตามระหว่างรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

๑.๔ ถ้าบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคนเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทยในขณะบุตรเกิด และบุตรเกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ บุตรย่อ้มสามารถขอลงทะเบียนการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๕ ถ้าบิดาหรือมารดาเป็นบุคคลที่ได้รับการรับรองเป็นคนไทยพลัดถิ่น ตามมาตรา ๙/๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ บุตรของผู้นั้นไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เกิดในหรือนอกราชอาณาจักร ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยได้รับการเกิดตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติฉบับเดียวกันนั้น

๒. จะเห็นได้ว่าการได้สัญชาติไทยของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวหรือคิ่นซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามข้อ ๑. มีหลายกรณีขึ้นอยู่กับสถานะของบิดาหรือมารดาเพียงคนหนึ่งคนใดเท่านั้น เช่น การได้สัญชาติไทยตาม ๑.๒ – ๑.๕ ตัวอย่างเช่น นายนพเกิดที่โรงพยาบาลท่าสองยาง เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยมีสูติบัตร ท.ร.๓ ที่ออกให้โดยสำนักทะเบียนอำเภอท่าสองยาง ระบุรายการบิดามารดาเป็นกลุ่มบุคคลบันพันที่สูง มีเลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๖ หลักที่หกและเจ็ดเป็นเลข ๗๒ เมื่อนานมา ยื่นคำร้องขอสัญชาติไทย นายทะเบียนตรวจพบว่าบิดาของนายนพ ปราภรณ์ภราดร ถูกจำหน่ายตามข้อ ๑๑๐ เนื่องจากมีการกระทำการทางทะเบียนราชภูมิชื่อบุตร สำนักทะเบียนมีรายการทะเบียนราชภูมิปกติและมีหลักฐานทะเบียนประวัติบุคคลบันพันที่สูง กรณีดังกล่าวหมายความว่าบิดาของนายนพ สามารถขอสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ๖๗ ตามแนวทางของข้อ ๑.๓ โดยใช้เงื่อนไขของมารดาฝ่ายเดียวได้ หรือกรณีเด็กหญิงองค์ เกิดที่โรงพยาบาลแม่สาย เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ระบุรายการบิดามารดาเป็นชาติพันธุ์ไทยลื้อ สำนักทะเบียนอำเภอแม่สายแจ้งเกิดเกินกำหนดและออกสูติบัตร ท.ร.๐๓๑ กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ เนื่องจากบิดาและมารดาไม่เลขประจำตัว

/ ประชาชน...

ประชาชนประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ เมื่อเด็กหญิงองค์ ยืนคำขอ มีสัญชาติไทย นายทะเบียนตรวจพบว่าบิดาของเด็กหญิงองค์ปรากฏรายการถูกจำหน่ายด้วย ท.ร.๙๗ และมีเครื่องหมายเป็นบุคคลต้องระวัง (caution sign) ส่วนมารดาไม่มีรายการทะเบียนราษฎรปกติ และมีหลักฐานหนังสือรับรองการเกิด ท.ร. ๒๐/๑ ที่นายทะเบียนอำเภอเมืองออกให้ กรณีดังกล่าว เด็กหญิงองค์ สามารถขอลงทะเบียนรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามแนวทางของข้อ ๑.๔ โดยใช้เงื่อนไขของมาตรการ และไม่จำเป็นต้องขอให้บิดาพิสูจน์สถานะและได้รับการคืนรายการทะเบียนแต่อย่างใด

๓. นอกจากนี้ บุตรของคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย บางรายมีคุณสมบัติในการขอสัญชาติไทยได้หลายช่องทาง เช่น บิดาได้รับสัญชาติไทยจากการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ตามมาตรา ๙/๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ และมาตรการได้รับอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ บุตรของบุคคลดังกล่าวสามารถขอเปลี่ยนสถานะทางทะเบียนได้ตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง ฯลฯ หรืออาจขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ฯลฯ ก็ได้ ซึ่งแนวทางในการปฏิบัติกรณีดังกล่าวให้พิจารณาการให้สัญชาติไทยในช่องทางที่เป็นคุณแก่ผู้ขอฯมากที่สุด ได้แก่การเปลี่ยนสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง ฯลฯ กรณีเป็นบุตรของคนไทยพลัดถิ่น แต่หากปรากฏรายการของบิดาถูกระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียน หรือถูกจำหน่ายรายการด้วย ท.ร.๙๗ เนื่องจากไม่มีรายงานตัวต่อนายทะเบียนพ่อพิสูจน์ยืนยันสถานะบุคคล หรือถูกจำหน่ายรายการตามข้อ ๑๑๐ เนื่องจากมีการกระทำทางทะเบียนราชูปโภคโดยมิชอบ ก็ให้ดำเนินการรับคำร้องขอสัญชาติไทยในช่องทางที่มารดาไม่มีรายการทางทะเบียนราชูปโภค คือ ให้ขอลงทะเบียนรายการสัญชาติไทย ในทะเบียนบ้านตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา จันทร์ผลคง)
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร. ๐-๔๒๗๑-๑๔๖๑

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

กบ.

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว๑๗๓๐๓๓

๑ ๒ ๓ ๔	๖๙๗ ๗๘๖ ๗๗๕ ๗๖๔	๑๓๙๗๗ ๒๖๘๗๖๔/๑ ๒๒๖๕ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๖
๑ ๒ ๓ ๔	๖๙๗ ๗๘๖ ๗๗๕ ๗๖๔	๑๓๙๗๗ ๒๖๘๗๖๔/๑ ๒๒๖๕ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๖
๑ ๒ ๓ ๔	๖๙๗ ๗๘๖ ๗๗๕ ๗๖๔	๑๓๙๗๗ ๒๖๘๗๖๔/๑ ๒๒๖๕ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๖

สำนักงานจังหวัดสกลนคร
วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖
กมการป่าครุฑ์ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๖
ถนนอักษรภาษาไทย ๑๐๓๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาให้สัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง ๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๒. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คำขอพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น บรับ และหนังสือรับรอง ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕
๓. หนังสือกรรมการปักครอง ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๓๗๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑

ตามที่กระทรวงมหาดไทย และสำนักทะเบียนกลาง ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาให้สัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อีกทั้งการดำเนินการตามประกาศกระทรวงมหาดไทย และหนังสือเวียนแจ้งที่เกี่ยวข้อง นั้น

กรมการปักครอง ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนและการหารือเพื่อแก้ไขปัญหาจากองค์กรพัฒนาเอกชน รวมถึงหน่วยงานต่างๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสถานะบุคคลและสัญชาติ ขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหา การไม่รับคำร้องขอสัญชาติไทยกรณีผู้ยื่นคำร้องมีบิดาหรือมารดาถูกกระจำการเคลื่อนไหวทางทะเบียน หรือถูกจำหน่ายรายการบุคคลด้วย ท.ร. ๙๗ หรือถูกจำหน่ายรายการตามข้อ ๑๑๐ ซึ่งทำให้บุตรของบุคคลดังกล่าวได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามเจตนาของ ของรัฐบาลที่ต้องการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นคนไทยไว้รักษาสัญชาติ อีกทั้งการพิจารณาคุณสมบัติการขอสัญชาติไทยตามกฎหมายนั้น สามารถพิจารณาได้จากคุณสมบัติของบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะคนที่มีสถานะที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาสถานะของบุตร เช่น บิดาเป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งถูกจำหน่ายรายการตาม ท.ร. ๙๗ ส่วนมารดาเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๓ และมีหลักฐานทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอสัญชาติไทยตามกฎหมาย เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สามารถแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร แจ้งอำเภอ สำนักงานเขต และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ให้ซักซ้อมทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนราษฎรและสัญชาติของหน่วยงานดังกล่าว ทุกคนทุกรายดับชั้น เพื่อถือปฏิบัติตั้งนี้

๑. บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย มีวิธีการได้สัญชาติไทยหลายกรณีขึ้นอยู่กับสถานะการเกิดและการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรของบิดาและมารดา ดังนี้

๑.๑ ถ้าบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่) ในขณะที่บุตรเกิด บุตรย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ถ้าบิดาและมารดาได้รับ

/อนุญาต...

อนุญาตให้มีถื่นที่อยู่ภายในบุตรเกิด หรือบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งได้รับอนุญาตให้มีถื่นที่อยู่ก่อนบุตรเกิด ส่วนอีกคนได้รับอนุญาตให้มีถื่นที่อยู่ภายในบุตรเกิด หรือไม่ได้รับอนุญาตให้มีถื่นที่อยู่ บุตรย่อมไม่ได้สัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๒ ถ้าบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร และบุตรเกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ (เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ) บุตรดังกล่าวย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเทียบเคียงได้จากคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๗๓๗๖/๒๕๓๗

๑.๓ ถ้าบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรและไม่ได้รับอนุญาตให้มีถื่นที่อยู่ในขณะบุตรเกิด ซึ่งการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรของบิดามารดาอาจอยู่ในสถานะของบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอาศัยอยู่เป็นการชั่วคราว หรือได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ได้เป็นกรณีพิเศษ หรือเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ถ้าบุตรของบุคคลดังกล่าว เกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ บุตรนั้นย่อมสามารถขอลงทะเบียนการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้าบุตรเกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นมา บุตรจะขอเมืองสัญชาติไทยได้ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

๑.๔ ถ้าบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคนเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทยในขณะบุตรเกิด และบุตรเกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ บุตรย่อมสามารถขอลงทะเบียนการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๕ ถ้าบิดาหรือมารดาเป็นบุคคลที่ได้รับการรับรองว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่น ตามมาตรา ๙/๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ บุตรของผู้นั้นไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เกิดในหรือนอกราชอาณาจักร ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติฉบับเดียวกันนั้น

๒. จะเห็นได้ว่าการได้สัญชาติไทยของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรโดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามข้อ ๑. มีหลายกรณีขึ้นอยู่กับสถานะของบิดาหรือมารดาเพียงคนหนึ่งคนใดเท่านั้น เช่น การได้สัญชาติไทยตาม ๑.๒ – ๑.๕ ตัวอย่างเช่น นายนพ. เกิดที่โรงพยาบาลท่าสองยาง เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ โดยมีสูติบัตร ท.ร.๑ ที่ออกให้โดยสำนักทะเบียนอำเภอท่าสองยาง ระบุรายการบิดามารดาเป็นกลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูง มีเลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๖ หลักที่หกและเจ็ดเป็นเลข ๗๒ เมื่อนายนพ. ยื่นคำร้องขอเมืองสัญชาติไทย นายทะเบียนตรวจพบว่าบิดาของนายนพ. ปรากฏรายการถูกจำหน่ายตามข้อ ๑๑๐ เนื่องจากมีการกระทำการทางทะเบียนราชภูมิโดยมิชอบ ส่วนมารดาไม่ปรากฏการกระเบียนราชภูมิและมีหลักฐานทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูง กรณีดังกล่าววนายนพ. สามารถขอเมืองสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ๗๖ฯ ตามแนวทางของข้อ ๑.๓ โดยใช้เงื่อนไขของมารดาฝ่ายเดียวได้ หรือกรณีเด็กหญิงองค์ เกิดที่โรงพยาบาลแม่สาย เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ระบุรายการบิดามารดาเป็นชาติพันธุ์ไทยลือ สำนักทะเบียนอำเภอแม่สายรับแจ้งเกิดเกินกำหนดและออกสูติบัตร ท.ร.๐๓๑ กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ เนื่องจากบิดาและมารดาไม่เลขประจำตัวประชาชนประเภท ๐

กลุ่ม ๘๙ เมื่อเด็กหญิงองค์ ยื่นคำร้องขอ มีสัญชาติไทย นายทะเบียนตรวจพบว่าบิดาของเด็กหญิงองค์ ปรากฏภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย แต่ไม่มีเอกสารประจำตัวต่อไปนี้ด้วย ท.ร.๙๗ และมีเครื่องหมายเป็นบุคคลต้องระวัง (caution sign) ส่วนมารดา มีรายการทะเบียนราษฎรปกติ และมีหลักฐานหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ที่นายทะเบียนอำเภอแม่สาย ออกให้ กรณีดังกล่าว เด็กหญิงองค์ สามารถขอลงทะเบียนสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติ สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามแนวทางของข้อ ๑.๔ โดยใช้เงื่อนไขของมารดา และไม่จำเป็นต้องรอให้ บิดาพิสูจน์สถานะและได้รับการคืนรายการทะเบียนแต่อย่างใด

๓. นอกจากนี้ บุตรของคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย บางรายมีคุณสมบัติในการขอ มีสัญชาติไทยได้หลายช่องทาง เช่น บิดาได้รับสัญชาติไทยจากการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามมาตรา ๙/๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ และมารดา ได้รับอนุญาตให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ บุตรของบุคคลดังกล่าวสามารถขอเปลี่ยนสถานะทางทะเบียนได้ตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง ฯลฯ หรืออาจขอ ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ฯลฯ ก็ได้ ซึ่งแนวทางปฏิบัติในกรณีดังกล่าว ให้พิจารณาการให้สัญชาติไทย ในช่องทางที่เป็นคุณแก่ผู้ขอฯ มากที่สุด ได้แก่การเปลี่ยนสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง ฯลฯ กรณีเป็นบุตรของคนไทยพลัดถิ่น แต่หากปรากฏว่ารายการของบิดาถูกกระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียน หรือ ถูกจำกัดช่องทางการด้วย ท.ร.๙๗ เนื่องจากไม่มารายงานตัวต่อนายทะเบียนเพื่อพิสูจน์ยืนยันสถานะบุคคล หรือถูกจำกัดช่องทางการตามข้อ ๑๑๐ เนื่องจากมีการกระทำทางทะเบียนราชภูมิโดยมิชอบ ก็ให้ดำเนินการ รับคำร้องขอ มีสัญชาติไทยในช่องทางที่มารดามีรายการทะเบียนราษฎรปกติ คือ ให้ขอลงทะเบียนรายการสัญชาติไทย ในทะเบียนบ้านตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล และเมืองพัทยาให้ถือปฏิบัติ
โดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท *○ ๘๙*
(อาทิตย์ บุญญะไสเกต)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐-๒๗๘๑-๗๓๓๐-๓๑
โทรสาร ๐-๒๕๐๖-๕๔๑๗